

Ihopistonäytteenotto sormenpästä vieritestejä tekeville–pikaohje

Älä ryhdy ihopistonäytteenottoon, ennen perehdytystä. Ohje on lyhennelmä HUSLABin ohjeesta "Ihopistonäytteenotto sormenpästä".

- Potilaan tunnistus. Varmista potilaan henkilöllisyys ennen näytteenottoa.
- Näytteenottokohdan lämmitys. Lämmitä näytteenottokohta joko juoksevalla vedellä tai pitämällä kättä lämpimässä vedessä juuri ennen näytteenottoa. Veden lämpötilan tulee olla 39- 40 °C eikä se saa ylittää 42 °C.
- Pistovälineen valinta. Valitse lansetti potilaan (lapsi / aikuinen) koon mukaan sopivaksi. Potilaan paino: 5-15 kg, pistosyvyys 1,0 - 1,5 mm, pistoleveys alle 1,5 mm. Potilaan paino yli 15 kg: pistosyvyys 1,5 - 2,0 mm, pistoleveys alle 1,5 mm.
- Ihopistokohdan valinta. Näyte pyritään ottamaan oikeakätiseltä ensisijaisesti vasemman käden ja vasenkätiseltä oikean käden nimettömästä tai keskisormesta. Jos niistä ei saada, voidaan ottaa etusormesta. Näytteenottokohta ei saa olla turvonnut, mustelmainen tai tulehtunut eikä kohta, jossa on paljon entisiä pistojälkiä.
- Näytteenotto
Käytä suojakäsineitä.
Puhdista näytteenottokohta denaturoidulla alkoholilla ja anna sen kuivua ennen pistämistä. Jos otat näytteen INR-mittaukseen, puhdistusta ei tehdä. Näytteenottokohdan tulee olla kuiva.
Tartu potilaan käteen tukevalla otteella.
Purista sormi verekkääksi ja pidä siitä tukevasti kiinni samalla, kun valitulla pistolaitteella teet nopean piston sormenpään sivun kaartuvaan kohtaan (ei liian lähelle kynttä). Sormeaa saa puristella vain kevyesti näytteen saamiseksi. Lasten näytteenotossa noudata tarkasti painon mukaista pistosyvyyttä!

Tutkimus	Näytteenotto
B -INR-pik	Ota näyte ensimmäisestä veripisarasta suoraan liuskalle.
P -CRP-O B -HbA1cVT	Pyyhi ensimmäinen pisara pois. Ota näyte toisesta veripisarasta kasetin kapillaariin.
P -Gluk-O	Pyyhi ensimmäinen pisara pois. Ota näyte toisesta veripisarasta suoraan testiliuskaan.
cB-Hb, cB-Leuk-O	Pyyhi 3 ensimmäistä pisaraa pois. Ota näyte neljännessä veripisarasta kyvetiin.

Paina pistokohtaa kuivalla puhdistuslapulla tai sideharsotaitoksella, kunnes haava ei enää vuoda. Tarvittaessa laita laastari.

- Tuloksen kirjaaminen. Jos tulos ei siirry automaattisesti potilastietojärjestelmään, kirjaa se potilaan tietoihin.